

Lad mig slå klart fast: CD vil ikke røre ved efterlønnen. Vi skal til gengæld sørge for, at der bliver råd – ikke ved at tvinge de ældre til at blive længere på arbejdsmarkedet – men ved at gøre det mere tiltrækkende at blive noget længere for dem, der godt kan og vil.

Virksomhederne og arbejdsmarkedets parter skal selv være med til at sørge for det, og så skal vi her i Folketinget se lovgivningen efter i sømmene, så vi kan få fjernet barriererne for en fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, som der skal være.

Generelt kan man sige om de ældre: Det eneste, de har tilfælles, er jo, at de er så forskellige. Mange er særdeles selvhjulpne, de klarer alting selv, de jogger, og de rejser og har en strålende livskvalitet, uden at det offentlige behøver at gøre noget som helst lige bortset fra folkepensionen. Den er jo et fast omdrejningspunkt i ældrepolitikken, og det skal den også blive ved med at være. Men i CD ønsker vi folkepensionen forenklet. Flest mulige skal spare op til alderdommen, og CD har da også i et tidligere skatteoplæg fremlagt ideer til, hvordan det kan gøres mere attraktivt at begynde at spare op allerede i de unge år.

Det offentlige skal skabe rammer og muligheder for alle. Men den største forpligtelse er at sikre de svageste en værdig og tryk tilværelse, hvor man behandler de ældre med respekt og uden formynderi. Vi kan ikke være andet bekendt.

De ældre skal ikke være katebald i et decen- tralt system med et kommunalt fastsat service- niveau og mulighed for kassetækning. Når hjemmehjælpen svigter rundt omkring, så er der jo næsten ingen grænser for den politiske velvilje. Men så snart nogen blot nævner det kommunale selvstyre, bliver det straks fredet af et flertal. Jeg synes, det er for dårligt, at man f.eks. ikke kan enes om at indføre en anken- mulighed. Jeg tror – det har CD i hvert fald peget på mange gange – og jeg mener, at det er en af de måder, som kan rette op på de mange skævheder.

Til gengæld er der enighed om, at der skal uddannes flere hjemmehjælpere. Det bliver der sandelig også behov for. Men diskussionen må ikke drukne i spørgsmål om rengøring og ind- køb. CD slår til lyd for, at vi gør meget mere ud af at tale om egentlig pleje og omsorg for de svageste. Derfor foreslår vi også, at man splitter tingene op. Frigør hjemmehjælperne til de op- gaver, de er særligt uddannede til. Lad hjem-

mehjælperne få noget mere tid til de ældre med det største pleje- og hjælpebehov, og træk så på andre til alt det, der ikke kræver en uddannelse.

Der ligger jo et arbejdsmarked og job til folk, hvor den rigtige indstilling og sans for at omgås de ældre er det vigtigste. Der er masser af omsorgsopgaver, der slet ikke løses godt nok, simpelt hen fordi der mangler mennesker.

Så er der det praktiske. Jamen her er det bedøvende ligegyldigt, hvem der løser opga- verne, om det er kommunen, om det er hjem- meservice, eller om der udliciteres. Det er underordnet, blot det kommunale ansvar ligger fast, og der sættes mål på kvaliteten. Det er en klar forudsætning.

Grundlæggende er det borgerens eget ansvar at planlægge den tredje alder. Derfor gælder det også om at vælge sin ældrebolig i tide, men det kræver, at der er noget at vælge imellem, både for ejere og for lejere. Vi ved, at efter- spørgslen på ældreregnede boliger vil stige, og det kræver allerede nu en koordinering af byplanlægning og ældresektoren ude i kommu- nen.

Formanden:

Så er det hr. Arne Melchior som privatist.

Arne Melchior (CD):

Dagens forespørgsel, som jo ikke har samlet de helt store skarer, retter sig mod samfundets ældreforsorg.

Som socialministeren sagde i sin besvarelse, så er der lagt en videnskabelig afhandling på bordet. Jeg har endnu ikke hørt den bestridt, men jeg må indrømme, jeg har heller ikke selv set den, for jeg har ikke fået den tilsendt. Men den afhandling siger altså, at Danmark på alle disse områder målt efter nordisk alen – og det er vel ikke den ringeste at måle efter – står end- og meget fornemt. Det er altså relativt målt. Jeg siger ikke, det er nok eller godt nok. Hvem er god nok? Og hvornår er tingene gode nok? De kan altid gøres bedre, det skal vi altid stræbe efter.

Men jeg vil godt benytte lejligheden til at sige, at det, vi måske trænger til at få en debat om både her i huset og ude i samfundet, ikke er samfundets, dermed ment samfundsmagtens, myndighedernes, lovgivningens, regeringens ældreforsorg, men borgernes egen, de enkelte borgers og de enkelte familiers.

For nogle måneder siden fik vi at vide, at 5 pct. af alle begravelser i dette land foregår uden